

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3239/23
9.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александра Анђелковић, адвокат из Београда, улица Нушићева број 10, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ивана Шумкарац Митровић, адвокат из Београда, улица Теразије број 5, ради дуга и стицања без основа, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 3197/21 од 26.12.2022. године, након расправе одржане пред другостепеним судом дана 09.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 3197/21 од 26.12.2022. године у другом и четвртом ставу изреке и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев тужиље АА из ... којим је тражила да суд обавезе туженог ББ из ... да тужилји исплати износ од 89.970 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом од 26.04.2016. године до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилја АА из ... да туженом ББ из ... на име трошкова парничног поступка исплати износ од 531.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од 15 дана по пријему преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке утврђено је да је тужба повучена у делу у коме тужилја АА потражује да се обавезе тужени ББ да јој исплати износ од

596.576,27 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, на име заједнички стечене имовине, чиме ће испунити и обавезу из става деветог пресуде Првог основног суда у Београду П2 6079/10 од 24.09.2010. године, као и у делу у коме је тужиља тражила одређивање привремене мере ради обезбеђења новчаног потраживања.

Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени ББ из ..., да тужиљи АА из ..., исплати износ од 89.970 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом од 26.04.2016. године као дана подношења тужбе до коначне исплате, у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде.

Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу у коме је тужиља тражила да јој тужени поред износа досуђеног ставом другим изреке исплати износ од још 30 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са каматом од дана подношења тужбе до исплате.

Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износ од 864.000,00 динара, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено поднео тужени побијајући је у ставовима другом и четвртном изреке због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка и повреде материјалног права. Трошкове другостепеног поступка је образложено тражио.

Тужиља је одговорила на жалбу туженог. Трошкове другостепеног поступка је образложено тражила.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - други закон), након одржане расправе пред другостепеним судом у смислу члана 383 став 4 ЗПП, Апелациони суд је нашао да је жалба туженог основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности.

Налазећи да су испуњени услови из члана 383 став 3 ЗПП, оцењујући основаним жалбене разлоге туженог да првостепени суд није извео правилне закључке о одлучним чињеницама, да је пресуда у једном делу контрадикторна и нејасна, противречи сама себи и датим разлозима, то је овај суд као жалбени, а ради оцене наведених жалбених навода отворио расправу, поново извео већ изведене доказе и то саслушањем тужиоца и тужене у својству парничне странке и закључио да је жалба туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су закључиле брак дана

10.10.1991. године, из кога имају двоје деце, ћерку ВВ рођену 1992. године и ГГ рођену 1996. године. Дана 17.02.2009. године закључен је и пред Другим општинским судом у Београду оверен дана 18.02.2009. године под Ов бр. 2032/09 уговор о подели брачне тековине између овде парничних странака, тако што ће АА припасти искључиво власништво на породичној стамбеној згради уговарача у улици ... број ..., на кат.парц. ...КО ..., путничко возило марке "Opel Antara", слика "Богородице" непознатог аутора, 50.000 евра, који износ ће уговарач ББ исплатити на руке уговарачу АА, на име накнаде за покретну имовину коју уговарач АА оставља, и уговарач ББ се обавезао да на име сувласничког удела на заједничкој имовини и на име издржавања доживотно исплаћује месечно износ од 2.500 евра на руке уговарачу АА или на рачун који она буде отворила у те сврхе. Сва остала непокретна имовина која се води на уговараче, покретне ствари, сем личних ствари АА, сва права из сувласничког удела у ... припадају у искључиво власништво уговарачу ББ. Пресудом Првог основног суда у Београду П2 6079/10 од 24.09.2010. године разведен је брак предлагача ББ и АА, закључен ...1991. године пред матичарем општине Стари град, те је ставом петим изреке утврђено да је предлагач АА власник на породичној стамбеној згради у ... у улици ... број ..., са уделом од 7/12 а што реално опредељено представља стан на спрату и у поткровљу са гаражом у дворишту и одговарајућим делом дворишта, а коју непокретност су уговарачи АА са уделом 7/12 и ББ са уделом од 5/12 идеалних делова стекли уговором о купопродаји који су закључили са ДД 13.10.1995. године који је оверен пред Другим општинским судом у Београду 13.10.1995. године под Ов бр.2024/95 и уговор о купопродаји који је уговарач ББ заједно са ЂЂ закључио са ДД дана 03.07.1996. године оверен пред Другим општинским судом у Београду под Ов бр. 5964/96, с тим што је предлагач ББ сагласан да се АА укњижи као сувласник на уделу од још 4/12 идеалних делова, на породичној стамбеној згради у ... у улици ... број ... на к.п. ..., л.м. ... КО ..., тако да укупно има удео од 7/12 идеалних делова без његове даље сагласности и одобрења. Ставом шестим изреке исте пресуде је утврђено да је АА по основу стицања у браку искључиви власник на двоетажном стану на петом спрату у улици ... број ... подигнут на к.п. ... изграђен према грађевинској дозволи, ближе наведених података од 13.09.2006. године на име АА за који стан је поднета пријава за легализацију дана 01.03.2010. године, с тим што се предлагач ББ обавезује да стан заврши и то према високом стандардима становања, да испуни све обавезе према скупштини станара зграде по уговору од 25.05.1998. године и обави друге послове везане за легализацију и укњижбу и што је предлагач ББ сагласан да се предлагач АА укњижи као искључиви власник на наведеној непокретности када се спроведе поступак легализације и испуне сви законом прописани услови. Ставом деветим изреке обавезан је ББ да на име сувласничког удела на заједничкој имовини и издржавања доживотно исплаћује месечно паушални износ предлагачу АА 2.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом десетим изреке је утврђено да предлагач АА има право коришћења аутомобила марке Opel Antara купљен на лизинг, чији носилац је ... до исплате лизинга, а по извршеној отплати извршиће се пренос права својине на предлагача АА. Ставом једанаестим изреке је утврђено да је предлагач ББ искључиви власник на свој осталој непокретној имовини која се у моменту пресуђења води на предлагаче, свих покретних ствари сем личних ствари предлагача АА и свих права из сувласничког удела у ... У току трајања брака стечен је дуплекс стан у улици ... број ... по основу закљученог уговора о уступању заједничке просторије са стамбеном зградом и АА као инвеститора 25.05.1998. године којим је између осталог уговорено да се раван кров, тераса на

шестом спрату стамбене зграде ради реконструкције и адаптације и изградње поткровља додели власницима између осталог и стана број ... на петом спрату површине 60м², чији је власник тужиља АА, затим је 05.12.2019. године закључен уговор о преносу права својине над заједничким делом зграде којим је констатовано да је предмет уговора пренос права својине над заједничким делом зграде у улици ... број ... на које је стицалац сопственим средствима АА изградила двоетажни стан означен бројем ... укупне површине 141,12м² у нивоу шестог спрата. ББ је у току трајања брака био укњижен као носилац права приватне својине са обимом удела 51/100 на стамбеној породичној кући у улици ... број ... у ... и права својине са обимом 1/1 на гаражи у истом објекту на кат.парц. ... л.н. ... КО ... У току трајања брака стечена је и непокретност у улици ... број ... у Дана 29.12.2008. године ББ је у својству купца закључио уговор о купопродаји непокретности оверен пред Другим општинским судом у Београду Ов бр.21930/08 који за предмет има промет непокретности у изградњи и то стана означеном бројем ..., једноснобног од 42,90м² и трособног означеног бројем ... од 69,57м² све на трећем спрату и гаражног места, за који стамбено-пословни објекат у улици ... број ... је издата грађевинска и употребна дозвола дана 30.05.2013. године која је постала правоснажна 31.05.2013. године. Дана 05.12.2014. године је тужени ББ у својству продавца закључио са купцем ... уговор о купопродаји трособног стана од 113,79м² на трећем спрату и једног гаражног места у стамбено-пословном објекту у улици ... у ... за укупну купопродајну цену од 179.940 евра. ... је претходно било друштвено предузеће, а након више својинских трансформација од стране запослених је тужени ушао у сувласништво предузећа 1991. одн. 1992. године, а касније 1996. године је постао власник са 70%, затим је био сувласник са мањим сувласничким уделом, а 2014. године је изашао из сувласништва у овом предузећу у коме је остао само као запослени. Тужиља је радила као ..., затим као ..., а запослила се у ... од 2006. односно 2007. године, где је радила као ПР све до добијања отказа после 2010. године. ... чији је тужени био запослен и сувласник му је 2008. године одобрила кредит којим је плаћен део купопродајне цене кроз учешће за стан у изградњи у улици ..., у ратама, али је инвеститор 2009. године престао са градњом која је настављена тек након неколико година, након чега је стан завршен и добијена грађевинска и употребна дозвола 2013. године. Тужени није враћао кредит предузећу, то је између њих закључен уговор о пребијању, и стан отплаћен 2015. године од стране ... по закљученом уговору о пребијању, обзиром да је претходно закључен уговор са инвеститором на име туженог. Предмет тог уговора о компензацији је била непокретност у ..., због чега је тужени изгубио још део предузећа, плативши то својим уделом. Договор између парничних странака о подели имовине стечене у браку постигнут је 2009. и садржан у пресуди од 24.09.2010. године. Овај суд је утврдио да је до куповине стана у ... у изградњи дошло на иницијативу тужиље која је и изабрала локацију и стан, у које време је била у браку с туженим, била запослена у ... у сувласништву туженог и запосленог у истој и имала потпуно сазнање о куповини предметног стана и гараже, а који је фактички изграђен након развода брака 2010. године, за који је издата грађевинска и употребна дозвола 2013. године, а прометовано истим у корист ..05.12.2014. године по ком уговору је тужени као продавац примио износ купопродајне цене од 179.940 евра. У време закључења споразума о деоби 2009. године и пресуде о разводу брака споразумно који садржи и споразум о деоби заједничке имовине спорни стан у ... и гаражно место био је имовина туженог као стан у изградњи и као такав представљао део споразума о деоби у погледу кога је вољом

супружника исти припао у својину туженог ставом 11 изреке наведене пресуде, исто као и стан у улици ... бр. ... са 51/100 делова и 1/1 на гаражи на истој адреси.

Првостепени суд је одлуку из става првог изреке донео применом члана 202 ЗПП, будући да је пуномоћник тужиле на рочишту одржаном 26.12.2022. године повукао тужбу осим у ставу другом изреке, те како се тужени о повлачењу није изјаснио, донета је одлука да је тужба у овом делу за исплату износа од 596.576,27 евра повучена.

Првостепени суд је примењујући одредбе чланова 171 став 1, 180 став 2 Породичног закона, те одредбе чланова 210, 371 Закона о облигационим односима, закључио да је тужбени захтев тужиле за исплату износа од 89.970 евра са каматом основан. Ово из разлога јер је закључио да тужени није током поступка доказао да је средства за куповину непокретности у улици ... добио од ... као ни доказа да је извршено пребијање између туженог и наведеног привредног друштва приликом закључења купопродајног уговора 05.12.2014. године, а да је тужилца доказала да о постојању спорних непокретности у улици ... и чињеници да је тужени ванкњижни власник истих, тужилца није имала никаква сазнања, већ је иста стекла 2016. године чиме ова непокретност није била предмет пресуде о разводу брака Првог основног суда у Београду П2 6079/10 од 24.09.2010. године у погледу деобе брачне тековине, па ни става једанаест изреке исте којим је утврђено да је ББ искључиви власник на свој осталој непокретној имовини, која се у моменту пресуђења води на предлагаче свих покретних ствари, сем личних ствари АА и свих права из сувласничког удела у ... Примењујући законску претпоставку да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, то је првостепени суд закључио да тужилца има право по основу стицања у браку својине на спорним непокретностима у улици ..., стану и гаражи у обиму удела од 1/2, али како је тужени исту отуђи па је 1/2 која представља својину тужиле по основу стицања у браку, закључио да је основан захтев тужиле и тужени обавезан да исплати тужилци половину примљене купопродајне цене за ове непокретности као имовину тужиле стечену без основа у складу са чланом 210 ЗОО, па је одлучено као спорним ставом другим изреке ожалбене пресуде. При наведеном, првостепени суд је оценио истакнут приговор застарелости потраживања неоснованим, закључујући да није протекао општи рок застарелости од 10 година, јер је тужени предметне непокретности у улици ... (стан и гаражу) продао 05.12.2014. године, а тужба поднета 10.05.2016. године, дакле у оквиру законом прописаног рока. Одлуку из става трећег изреке првостепени суд је донео нашавши да би досуђивање тужилци износа од још 30 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате било неосновано јер досуђени износ од 89.970,00 евра у динарској противвредности представља половину купопродајне цене коју је тужени примио на име продаје спорних непокретности.

Одредбом члана 171 став 1 Породичног закона прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку, представља њихову заједничку имовину.

Одредбом члана 180 став 2 истог закона прописано је да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки.

Закон о облигационим односима у члану 210 прописује да када је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовну неког другог лица, а тај прелаз нема своју основу у неком правном послу или закону, стицалац је дужан да га врати, а када то није могуће, да накнади вредност постигнутих користи (став 1), као и да обавеза враћања односно накнаде вредности настаје и када се нешто прими, с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао (став 2).

Предмет тужбеног захева је исплата динарске противвредности износа од 89.970,00 евра као половине добијеног износа прометовањем непокретности у улици ..., за коју тужила тврди да представља имовину стечену у браку и као такво брачну тековину за коју она није имала сазнање да постоји у време када је са туженим извршила деобу брачне тековине, уговором из 2009. године, као и пресудом Првог основног суда у Београду П2 6079/10 до 24.09.2010. године. Овом пресудом имовина између тужиле и туженог као брачна тековина је деобом споразумно подељена на тај начин што је утврђено да је АА искључиви власник на двоетажном стану на петом спрату у улици ..., с тим што међу парничним странкама није било спорно да је АА припало и власништво на породичној стамбеној згради у ... у улици ... број ..., и није било спорно да су парничне странке стекле и кућу у улици ... број ..., на којој се тужени водио као власник са 51/100 и 1/1 на гаражи на истој парцели, која непокретност је деобом припала туженом, као и сва права из сувласничког удела у ... с тим што је ставом једанаест наведене пресуде утврђено да је ББ искључиви власник на свој осталој непокретној имовини која се у моменту пресуђења води на предлагаче, свих покретних ствари сем личних ствари АА и свих права из сувласничког удела у ... Међу парничним странкама је спорно да ли је стан у улици ..., купљен у изградњи од стране туженог 29.12.2008. године по овереном уговору и гаражно место, изграђени 2014. године и продат од стране туженог купцу ... по овереном уговору за уговорену купопродајну цену од 179.940 евра представља предмет деобе тужиле и туженог имовине стечене у браку као брачне тековине, или тужила за ову имовину није знала и не представља предмет деобе између њих, у односу на коју ситуацију је постављено потраживање исплате 1/2 добијене купопродајне цене за наведену непокретност.

Овај суд налази да је пресудом Првог основног суда у Београду П2 6079/10 од 24.09.2010. године деобом имовине стечене у браку извршене између тужиле и туженог као супружника извршена споразумна подела целокупно стечене имовине у браку па и стана стеченог у браку Уговором о купопродаји стана у изградњи у улици ... и гараже у истој згради на тај начини што је ставом једанаестим изреке пресуде исти припао ББ у искључиву својину кроз споразумну вољу уговорних страна - да је ББ искључиви власник на свој осталој непокретној имовини која је у моменту пресуђења вођена на предлагаче, а која није претходно припала тужилу истом пресудом по вољи уговорних страна. Ово из разлога јер је наведена непокретност купљена као непокретност у изградњи 29.12.2008. године по уговору чији је купац ББ у време док је трајао брак између парничних странака, у које време су и тужила и тужени били запослени у истом правном лицу ... и то вољом оба супружника и тужиле и туженог, која непокретност је и купљена након разгледања лица места од стране тужиле и одлуке да се на предметној локацији купи стан у изградњи у згради која ће бити изграђена, у ком смислу је суд поклатио веру исказу туженог у погледу обостраног

сознања парничних странака као супружника у време стицања ове непокретности као и заједничке воље да се иста прибави. Суд је ценио чињеницу да је за наведени стан тужени као купац 2008. године платио учешће од износа добијеног кредитом од фирме у којој је био запослен ..., а што тужилци није могло бити непознато, те да је касније због невраћања кредита својинским уделом у овом предузећу делимично намирио дуг и да је касније закључен и оверен Уговор о купопродаји ове непокретности између туженог као продавца и ... као купца од 05.12.2014. године, али је ради правилне примене материјалног права релевантно утврђено да је предметни стан купљен у току трајања брачне заједнице између тужилце и туженог као супружника 2008. године и то као стан у изградњи, да је тужени у време извршене деобе 2009. односно 2010. године са тужилом био власник истог стана у изградњи, те да је заједнички стечена имовина расподељена на тај начин што су утврђене непокретности које ће припасти тужилци у искључиву својину а утврђено да је тужени искључиви власник на свој осталој непокретној имовини која се у моменту пресуђења води на предлагаче, а што значи и предметни стан који се у моменту пресуђења 24.09.2010. године водио на туженог, то је исти био предмет воље уговорних страна приликом деобе заједничке имовине стечене у браку, па није основан захтев тужилце за исплату половине вредности наведених непокретности отуђених од стране туженог трећем лицу.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу првом, другом и трећем изреке ове другостепене пресуде на основу члана 387 став 1 тачка 6 ЗПП.

Приликом одлучивања у жалбеном поступку, овај суд није ценио доказе достављене од стране туженог на рочишту пред другостепеним судом 09.04.2024. године обзиром да је исто противно одредби члана 372 ЗПП, а без учињеног вероватним да без своје кривице није могао да их раније изнесе.

Овај суд као другостепени је затим одлучивао о трошковима целог поступка у смислу члана 165 став 2 ЗПП. Применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећој у време пресуђења и стављања захтева за трошкове Апелациони суд налази да туженом припадају сходно успеху у спору трошкови за састав одговора на тужбу и састав два образложена поднеска у износима од по 30.000,00 динара, за заступање на 8 одржаних рочишта у износу од по 31.500,00 динара, за заступање на 3 неодржана рочишта у износу од по 16.500,00 динара, за приступ на једно одржано рочиште пред другостепеним судом 49.500,00 динара, за састав жалбе 90.000,00 динара. Из наведених разлога применом члана 165 ЗПП, одлучено је као ставом трећим изреке ове другостепене одлуке.

Како тужилца није успела у жалбеном поступку, то јој не припадају трошкови другостепеног поступка и применом члана 165 ЗПП одлучено као ставом четвртим изреке.

**Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић